

KØBENHAVNS UNIVERSITET

ORIGINAL

Retsudvalget
REU alm. del - Bilag 490
Offentligt

Retsudvalget
Folketinget
1240 Christiansborg

Att.: Formand Peter Skaarup

Løv om ændring af ombudsmandsloven

15. APRIL 2009

FORSKNINGSOMRÅDE I

Til brug for Retsudvalgets overvejelser om udkast til forslag til lov om ændring af ombudsmandsloven fremsender vi en artikel – publiceret i Ugeskrift for Retsvæsen 2008, afdeling B, side 339-346 – af faglig relevans for udarbejdelse af den nye regel i lovens § 18. Artiklen analyserer bl.a. ombudsmandens bedømmelsesgrundlag i inspektionssager efter den nuværende ombudsmandslov, og artiklen belyser ombudsmandens inddragelse af menneskeretlige regler i inspektioner af kommunale bosteder for bl.a. børn, handicappede og ældre. Det kan ud fra trykt ombudsmandspraksis på området konstateres, at ombudsmandsinstitutionen indtil videre har udvist stor tilbageholdenhed over for den menneskeretlige del af gældende dansk ret.

DET JURIDISKE FAKULTET
ST. KANNIKESTRÆDE 18
1169 KØBENHAVN K

TLF 35322626
DIR 35323178
FAX 35323202

Michael.Gotze@jur.ku.dk
www.jura.ku.dk

REF: MIG

I forhold til forslaget om nyskrivning af § 18 (§ 18, 2. pkt.) ønsker vi derfor at henlede opmærksomheden på menneskeretlige regler i bl.a. sociale sager om de nævnte udsatte borgere. Rent juridisk er der efter vores undersøgelser af EMRK og EMD's praksis ikke grundlag for udtalelsen i bemærkningerne til lovforslaget i relation til lovens § 18, 2. pkt., om, at der – ud over en række danske regelsæt som bl.a. straffuldbyrdsloven, psykiatriloven og serviceloven – er tale om et såkaldt "mere diffust" bedømmelsesgrundlag", jf. bemærkninger side 10. De menneskeretlige regler har ikke karakter af et diffust bedømmelsesgrundlag. Da ombudsmanden ikke ses at inddrage de menneskeretlige principper i inspektionssager, og dermed i den kreds af retskilder der følger af ombudsmandens § 21 (om gældende ret etc.), kan forslaget til ny ombudsmandslov forlede læseren - herunder borgere og myndigheder – til at tro, at menneskeretlige regler udgør et "mere diffust" og dermed overvejende ikke-juridisk bedømmelsesgrundlag.

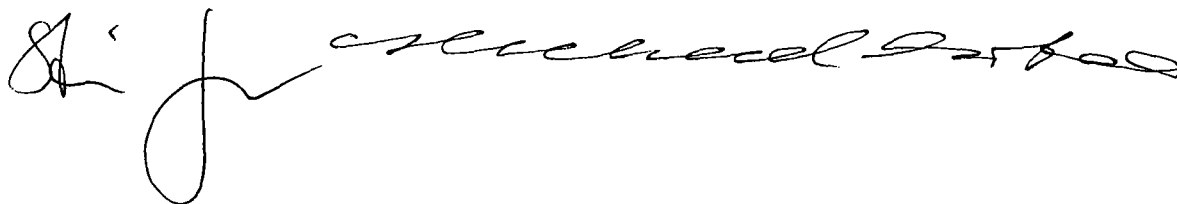
Hertil kommer, at der ved den valgte formulering i lovforslagets § 18, 2. pkt., kan være en risiko for, at de menneskeretlige aspekter overses som menneskeretlige krænkelse også i fremtidig ombudsmandspraksis, og at de menneskeretlige dele af gældende dansk ret i stedet kategoriseres af ombudsmanden som de ikke-juridiske "almenmenneskelige og humanitære synspunkter". Det er imidlertid af stor vigtighed, at de menneskeretlige spørgsmål, der desværre er blevet aktualiseret i forbindelse med flere eksempler på nedværdigende behandling af bl.a. handicappede og ældre på institutioner de senere år, også ansues og beskyttes som menneskeretlige regler, og ikke blot som et "mere diffust" bedømmelsesgrundlag.

Der er både rent principielt og af hensyn til de pågældende udsatte borgere på disse institutioner af stor betydning i en revision af ombudsmandsloven at gøre opmærksom på, at menneskeretlige principper om beskyttelse af bl.a. individets værdighed efter EMRK og andre konventioner indgår i den juridiske bedømmelse i ombudsmandens inspektionssager.

Vi står selvfølgelig til disposition, hvis Retsudvalget ønsker uddybning af disse bemærkninger til lovforslaget om ændring af ombudsmandsloven.

Med venlig hilsen

Stine Jørgensen og Michael Gøtze

The image shows two handwritten signatures in black ink. The signature on the left is a stylized, cursive 'S' followed by a 'J', representing Stine Jørgensen. The signature on the right is a more complex cursive script, representing Michael Gøtze.